

desætte en bestemmelse om renter, omkostning, udregning eller tilsvarende. Alternativt kan domstolene tilsidesætte hele aftalen.

Med den foreslåede bestemmelse kan domstolene direkte gå ind og fastsætte aftalevilkår. Denne form for aftaleret, hvor domstolene efter eget skøn kan fastsætte enkelte vilkår for kontrakter, kan vi ikke tilslutte os.

Der er ganske vist lagt op til, at domstolene skal vise tilbageholdenhed med at ændre aftalevilkår, men jeg finder det alligevel ikke betryggende, at dette overlades til domstolene.

Det Konservative Folkeparti vil derfor lægge vægt på, at dette spørgsmål nøje overvejes, og at man gør sig konsekvenserne helt klart; der er tale om et endog meget alvorligt indgreb mod den frie aftaleret.

Jeg vil herefter gå over til at kommentere de nye bestemmelser om forbrugerftaler i aftaleloven.

De bestemmelser, der i medfør af EF-direktivet skal harmoniseres, har jeg ingen bemærkninger til, og Det Konservative Folkeparti tilslutter sig derfor disse.

EF-direktivet omhandler kun standardkontrakter og ikke kontrakter med individuelt forhandlede vilkår. Det foreslåede nye kapitel i aftaleloven finder anvendelse både på aftaler i deres helhed og på enkelte vilkår i en aftale.

I lighed med tidligere lovgivning på forbrugerretsområdet er der omvendt bevisbyrde. Den erhvervsdrivende skal således bevise, at et vilkår har været til individuel forhandling. Hvis det f.eks. direkte fremgår af en kontrakt, at man har fraveget standardbestemmelser, finder jeg det ikke rimeligt med omvendt bevisbyrde. Den erhvervsdrivende er ikke altid den stærke i spillet. Vi skal have regler, som beskytter forbrugerne, men det er ret og rimeligt, at der sker en afvejning af interesserne på begge sider. Jeg mener derfor, vi må være forsigtige med at indføre for vidtgående regler; forbrugerne skal også have et ansvar.

Under udvalgsarbejdet vil vi konkret spørge ministeren, på hvilke områder loven går længere end direktivet. Vi vil således sandsynligvis stille ændringsforslag, når vi har modtaget svar på spørgsmålene.

Jeg kan i det hele tilslutte mig hr. Erling Ox-dams bemærkninger om det u hensigtsmæssige i forbrugerftalelovene generelt. Jeg ved – også af egen erfaring, jeg er også advokat – at det er en række meget vanskelige love at operere med, som forbrugerne faktisk heller ikke bruger, såle-

des som hr. Erling Oxdam blandt andet var inde på.

Hvad angår de foreslåede ændringer i aftaleloven, er der alt i alt flere forhold, som Det Konservative Folkeparti mener skal overvejes i lovforslaget.

Hvad angår de love, som omtales sidst i lovforslaget, købeloven og omsætning af fast ejendom m.v., er jeg enig i, at det af EF-direktivet fremgår, at det må være ordlyden.

Anne Baastrup (SF):

I SF finder vi, at justitsministeren er kommet rimelig fornuftigt fra det problem, at direktivets generelle beskyttelsesniveau er lavere end det niveau, der er gældende i Danmark.

Det er klart, at vi ikke kan acceptere en forringelse af vilkårene for forbrugerne. Fastholdelsen af § 36 uden ændring på grund af direktivet er derfor en god løsning, og vi går således ud fra, at fortolkningen af § 36 ikke under nogen omstændigheder berøres af direktivets tilstedeværelse eller denne lovændring, hvilket jeg gerne vil have bekræftet af justitsministeren.

Det er ligeledes i orden, at man åbner mulighed for, at brugen af aftalelovens § 36 kan udvides til også at omfatte ændringerne i en aftale. De sager, som domstolene ofte får forelagt, hvor forbrugeren selv er interesseret i at fastholde aftalen med visse ændringer, er, så vidt jeg har forstået, løst ved, at man i stedet har indgået forlig. Det er lidt mere besværligt, og vi hilser derfor ændringen velkommen.

Men så er der i et bilag til lovforslaget optrykt en liste over kontraktvilkår. Listen er vejledende, og direktivet er et minimumsdirektiv. Men i og med at denne liste er optrykt som bilag til lovforslaget, må man under udvalgsarbejdet nøje få afklaret, hvilken retlig virkning dette bilag har.

Særlig vil jeg allerede nu bede justitsministeren om at afklare, hvilken betydning punkt 2 har. Her fastsættes der mulighed for, at en leverandør af finansielle tjenesteydelser reelt ensidigt og uden varsel kan bringe en aftale til ophør, ændre rentesatsen eller ensidigt ændre vilkårene. Dette kan og må man ikke i henhold til dansk ret, og jeg vil bede ministeren om klart at præcisere, at disse undtagelser ikke vil få betydning for danske domstole.

Tom Behnke (FP):

Forslaget her er endnu et bevis på, at man i dette Ting laver lovgivning, hvor man beskytter bor-